

Kurjer Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO-LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz ednoszpaltowy lub jego miejsce 160 mk., druga i trzecia 140 mk., czwarta 120 mk., za wiersz nonparelony. Ogłoszenia w tekście przed krokiem i pod telegramami 140 mk. za wiersz, Nekrologi po marek 140 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 40 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Cena
20
mk.

Adres Redakcji i Administracji: Czesłochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Czesłochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

TEATR PARYSKI

ul. Panny Marji 19.

Program od poniedziałku 17 lipca i dni następujących.

Dla młodzieży dozwolone.

Najpotężniejszy amerykański serjowy obraz wytwórni „Universal Film Manufacturing Co L.td” w New Jorku

„Czerwona Rękawiczka”

5-ta Serja

sensacyjnego amerykańskiego dramatu w 6 aktach p. t.

W MOCY WROGÓW

Akcja rozgrywa się w krajach południowo-zachodnich Ameryki.

W roli głównej najodważniejsza artystka na świecie **MARJA WALCAMP.**

ANONS: Wkrótce demonstrowana będzie 6-ta serja „Czerwonej Rękawiczki” (dokończenie) p. **GARDZIEL ŚMIERCI.**

Stanowisko stronnictw większości.

Konferencja przywódców stronnictw większości wydała następujący komunikat:

P. Naczelnik Państwa oświadczył w piśmie do p. Marszałka Sejmu, że „po niedanej próbie doprowadzenia stronnictw sejmowych do kompromisu, nie może wziąć udziału w pracy p. Korfanteo, desygnowanego przez Komisję Główną na premiera” i że, „nie chcąc w niczem przeszkadzać p. Korfantomu w jego pracy nad utworzeniem rządu, oświadcza, że będzie jednak zmuszony w najbliższym czasie urządzić swój złyty”.

Stronnictwa, które spowodowały desygnowanie p. Korfanteo przez komisję główną na premiera, oświadcza, że czyniąc to, bynajmniej nie zmierzają i nie zmiernają do wywołania przesilenia na stanowisku Naczelnika Państwa, któreby w nasze życie państwowe, wstrząsnęte od szeregu tygodni przesileniem gabinetowym, wprowadziło nowe, ciężkie zamieszanie.

Ponieważ niewiadome były motywy zapowiedzi p. Naczelnika Państwa, że służy swój urząd, a w szczególności, czy p. Naczelnik Państwa zapowiedział to czy nie z powodu osoby premiera, p. Korfanteo, czy też ze względów zasadniczych, prawnokonstytucyjnych, panowie Federowicz i Rosset udali się do Belwederu, prosząc p. Naczelnika Państwa o bliższe określenie swego stanowiska.

P. Naczelnik Państwa zaznaczył, że decyzja jego niezależna jest od osoby premiera, że byłby ją powziął bez względu na to, kto byłby przez Komisję Główną desygnowany na premiera. P. Naczelnik Państwa uważa bowiem zasadniczo za złą, acz prawomocną, interpretację małej konstytucji, daną przez uchwałę

sejmową z dnia 16-go czerwca, a przekażając p. Naczelnikowi Państwa tylko inicjatywę w sprawie tworzenia rządu, Komisji Główniej zaś prawo desygnowacji. P. Naczelnik Państwa jest zdania, że uchwała ta uniemożliwia mu utworzenie samostannego rządu, zaś wobec niedanej próby doprowadzenia do porozumienia stronnictw powziął zamiar złożenia urzędu.

Stronnictwa większości stwierdzają, że wniosek PPS, dotyczący resusumpcji uchwały z dn. 16 czerwca, znajduje się w Komisji konstytucyjnej do merytorycznego rozpatrzenia. Stronnictwa wspomniane uświadamiają sobie, że na nich, jako na większości sejmowej, spoczywa obowiązek jaknajszybszego zlikwidowania przesilenia rządowego, którego przesilenie się musiałyby dla państwa niepowetowane spowodować szkody polityczne i finansowe.

Gdy rządowi p. Śliwińskiego odmówiono w Sejmie saufania, a tem samym niemożliwe stało się konstytucyjne dalsze jego urzędowanie, so podziela p. Naczelnik Państwa, — gdy na konferencji w Belwederze stronnictwa większości opowiedziały się przeciwko rządowi porozumienia, a następnie p. Naczelnik Państwa urzekał się inicjatywy, — gdy Komisji Główniej przypadł w udziale obowiązek desygnowania premiera głosami stronnictw większości, — nie może być próżni, lecz musi powstać rząd na podstawie tejże desygnowacji.

Niezależnie od utworzenia nowego gabinetu, stronnictwa większości będą w dalszym ciągu dokładały starań, ażeby się wytworzył podstawa dla porozumienia.

ami, ani nie powinna się zazdrośnie oglądać, czy jej przypadkiem socjaliści nie przelicytują, nie ma dla pozyskania lub utrzymania jednostek do ich ambicji i pręży się nagiąć, ale powinna być partią o niezłomnych zasadach narodowych, partią poszerzającą wiary i narodowych pod staw rozwoju, partią odrzucającą obce wpływy i obce socjalistyczno-germańskie doktryny.

„Gdyby z Waszego poselskiego grona wybiła się porząd wszelkie przeszkody rozumna formacja takiej partji, gdyby ona przy pomocy Korfanteo złączyła się z robotnikami na Śląsku, wstąpiłyby wszystkie oddeć, aby nam dopomóc. Ale jeżeli z Waszego stanowiska socjalizm radykalny i bolszewizm korsyści ciągną, nie podobna Wam liczyć na pomoc zorganizowanego Wychodźstwa.

Mamy najgłębsze i nabołesniejsze przeświadczenie, że jeśli Polska nie zorganizuje się pod powęgą najdzielniejszych swych synów, jeżeli obce, bolszewickie, socjalistyczne wpływy w odrośnięciu się i seszeniu narodowym ciągną będą przez szkoda, nie utrzymamy naszej niepodległości, a robotnik polski będzie parobkiem w obcych, a najeźdźcą”.

List ten, który mówi jasno sam za siebie, był zresztą tylko odpowiedzią na list kierownictwa N. P. R. z dnia 12 listopada 1921 r. w sprawie wyjednania w Ameryce poparcia i pomocy dla akcji N. P. R., w którym to celu ja tam byłem wysłany.

Zaznaczyć przytem należy, że przytoczony list z d. 3 maja w sprawie polityki N. P. R. wysłany był, kiedy nie było mowy jeszcze ani o kandydaturze Korfanteo, ani o przesileniu i że przeto wszystkie odneśne kombinacje i sagadnienia sekretarjatu N. P. R. są najpospolitą i niezem nie uzasadnioną osobistą napaścią.

Józef Zagórski
posł do Sejmu.

Dlaczego poseł Zagórski stanął przy Korfantom.

Posł Zagórski ogłosił również wraz z tymi posłami, którzy wystąpili z N. P. R. oświadczenie, w którym czytamy:

„Dlaczego stanęliśmy przy Korfantom, rozumie doskonale wielka rzesza prawych robotników narodowych, rozumie całe nasze społeczeństwo. Korfanta, który idejowo uratował dla Polski Śląsk, jest tym mężem, jakiego wymaga chwila obecna. A im więcej atakuje go połączona falanga Międzynarodówki i obcych żywiołów, im usilniej przeszkapieni, niewątpliwie, intryganci, pomagają tym żywiołom, aby Korfanteo znieśli i

autorytet jego zlamć, tem widoczniejszem, że jest on w przełomie obecnym najlepszym zabezpieczeniem narodowym interesów naszej Ojczyzny.

Korfanta zna przytem doskonale położenie robotnika polskiego położenie z dnia na dzień cięższe, gdyż samelubstwo pewnych przywódców ludowych nie dopuszcza do rozumnej współpracy wsi i miast i doprowadza do niesprawiedliwionej drożyzny i stagnacji na wszystkich niemal polach pracy.

Korfanta daje nam najlepszą gwarancję, że potrafi wydobyć Ojczyznę naszą z opresji zupełnie niekompetentnych i samolubnych macherów i zwrócić ją na tory normalnego rozwoju, uwzględniającego także położenie robotnika.

Wszystkie ataki na Korfanteo, to śmiertelne podrygi kryszacy, których system i gospodarka wywołały w całym kraju jeden wielki, żywiołowy głos oburzenia.

Caas z ich systemem i z nimi skończyć i dlatego nie mogliśmy inaczej postąpić, jak usunąć się od współodpowiedzialności.

Jesteśmy przekonani, że zrozumiałą nasze stanowisko pójdzie z nami wielka rzesza robotników polskich, która od Spółki Międzynarodówki z obcymi żywiołami nie może spodziewać się nie może.

Program nasz krótki i jasny:

Niesłomna troska o utrwalenie bytu Rzeczypospolitej i o lepsze warunki pracy dla robotnika.

(Podpisano):

Józef Zagórski, Jakób Nurek, Tadeusz Weber.

List posła Zagórskiego.

W rozrzuconym przez sekretarjat N. P. R. paszkwilu znajduje zarzut, że występowałem wobec N. P. R.

...z propozycją głosowania przez Klub N. P. R. za kandydaturą Korfanteo w Komisji Główniej, oblicując w zamian pomoc finansową z Ameryki na wybory”.

Otóż stwierdzam, że w swoim czasie wysłany byłem przez Klub N. P. R. do Ameryki po tę właśnie pomoc na wybory, że mnie pan prezes Chądzyński sam do p. Paderewskiego skierował i że ja istotnie uzyskałem i do kasy N. P. R. oddałem pięć milionów marek w Ameryce otrzymane. Stwierdzam jednak, że te pieniądze nie były od p. Paderewskiego,

ale od Związku nar. polskiego, przyzwockim Związek obiecał dalszą pomoc, o ile N. P. R. zajmie stanowisko zgodne z interesami robotników polskich. W czerwcu otrzymałem z Ameryki list prezesa Związku z dnia 3-go maja r. b., w którym tenże tak określa stanowisko patriotów amerykańskich do N. P. R.:

„Nasze uczucia są dla Was jak najszersze i pragnęlibyśmy gorąco wytworzenia w kraju silnej robotniczej partji narodowej. Uważamy jednak i proszę, abyś Pan te otwarcie wszystkim kolegom swoim zakomunikował, że Wasza partja winna być silnie narodową, że ona nie powinna kobietować nicustannie z przewrotow-

Damska
Suknia 4.500
Tylko marek

Można nabyć u

EMILJI

Lewinowej i S-ka.

ii Aleja 40 — I piętro front
We wszystkich kolorach na każdej figurę, za pranie ręce. Trykotiny we wszystkich kolorach oraz kostjumowe wełny.

Tanie bo w prywatnym mieszkaniu

Z ostatniej chwili.

Przed utworzeniem nowego rządu. Dzisiaj lista kandydatów przedstawiona będzie p. Naczelnikowi Państwa.

(Tel. wł. „Kurjera Częstoch.”)

WARSZAWA, 17.7. — Desygnowany prezydent ministrów poseł Wojciech Korfanty przez cały dzień wczorajszy odbywał konferencje zaproszonymi przez siebie osobami w sprawie udziału w rządzie.

Jak się dowiadujemy, lista nowego gabinetu prawdopodobnie będzie jeszcze dzisiaj przedstawiła p. Naczelnikowi Państwa do podpisu i zatwierdzenia.

Wiadomości polityczne.

W dzieciach polskich upatrzą szpiegów.

Na terenie Prus Wschodnich, w następstwie szeroko prowadzonej działalności antypolskiej, rozpoczęło się także ze strony władz prześladowanie i szykanowanie Polaków. W każdym przyjeżdżającym z Polski — chociażby to nawet były dzieci — organa władzy podejrzewają szpiegów.

Ciekawym w tym względzie jest wypadek z Jerzym Stulowiczem, 13-letnim chłopcem, który wracając od swej wujki z Tczewa, wskutek omyłki wsiadł do pociągu jadącego w kierunku Węstru (Insterburga). Gdy chłopiec zauważył pomyłkę i wysiadł, pytając urzędnika ruchu, czy może tamtędy wracać do Warszawy, aresztowano go pod zarzutem szpiegostwa i 3 tygodnie trzymano w więzieniu, a dopiero wolność przywrócił mu sądowy wyrok uwalniający.

Władze polskie zamierzają walczyć przeciw temu bezprawiu, dokonującemu na ludności polskiej.

Troska niemiecka o Polskę.

Wrocław przeciw Korfantemu

Jak donoszą z Wrocławia, w tamtejszych kręgach politycznych uważają powołanie p. Korfante do utworzenia rządu jako wynik wpływu Górnośląskiego na politykę polską, gdyż Narodowa Partja Robotnicza, która dotąd głosowała z lewicą, w czasie ostatniego przesilenia rozbiła się i częściowo przeszła do prawicy, a najważniejszym ośrodkiem wpływu NPR. jest, jak wiadomo, właśnie Górny Śląsk. „Breslauer Volkswacht” zwraca uwagę na to, że p. Korfanty otrzymana w Komisji Głównej większość zawdzięcza właśnie temu rozłamowi.

Pismo wskazuje dalej na to, że p. Kor-

fanty był tym, który przed wojną metodzie agitacji nacjonalistycznej w łonie polskiego ruchu narodowego zapewnił zwycięstwo nad pokojową metodą narodowego współzawodnictwa. Jak potem przestrzegali praw formalnych i postanowień prawa międzynarodowego, dowiodło polskie powstanie na Górnym Śląsku, któremu kierował. Opinia jego jako człowieka silnej ręki w związku z groźącym ustąpieniem p. Naczelnika Państwa wytworzyła obraz groźnych niebezpieczeństw dla Polski.

Polskie kopalnie węgla na Śląsku Konferencja węglowa w min. przemysłu i handlu.

Onegdaj w Ministerjum przemysłu i handlu odbyła się konferencja z przedstawicielami kopalń węgla z polskiej części G. Śląska.

Na naradzie obecni byli delegaci ministrów skarbu i kolei oraz Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa i Handlu.

Zagajając obrady, dyr. departamentu inż. Świętochowski, zaznaczył, że uprawnienia kancelarza Rzeszy [Niemieckiej] w stosunku do kopalń węgla w polskiej części G. Śląska, przeszły na Ministerjum przemysłu i handlu, które na stanowisko komisarza do spraw węglowych mianowało p. J. Pobóg-Krasnodębskiego.

W dalszym ciągu oświadczył p. Świętochowski, że do 1-go października utrzymane będą w swej mocy prawa i przepisy niemieckie; utrzymają też zarządy kopalń zupełną swobodę w zakresie dysponowania węglem, przyczem rząd wyraża nadzieję, że będą się liczyli z ogólnymi potrzebami państwa i że przedewszystkiem uwzględnią potrzeby kolei.

Dezyderaty kopalń wyłuszcza pp.: dr. Geisenheim, dyr. Brossman, p. Mauve i Valter.

Przedewszystkiem podkreślili oni brak wagonów do wywożenia węgla z kopalni; powoduje on nagromadzenie węgla na zwaliskach, przerwy w pracy, zmniejszenie się wskutek tego zarobków robotniczych, co w konsekwencji wywołuje żądania podwyżek, a więc nową wyższką cen węgla.

Domagali się właściciele kopalń zrównania kopalni górnośląskich z dąbrowskimi w zakresie podatkowym, obniżenia podatku od węgla gorzszych gatunków, wreszcie przedsięwzięcia środków, by w przemyśle zaczęto używać drobnych gatunków węgla. Za jeden ze środków sączących do tego, uznano obniżenie cła od palenisk, przystosowanych do opalania drobnym węglem.

Przedstawiciel rządu obiecał postulaty przemysłowców węglowych przychylnie rozważyć.

s. 1 p.

STANISŁAW CHOJNACKI

Po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 16-VII b.r., przeżywszy lat 48.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu przy ulicy Piłsudskiego 19 nastąpi dn. 18 bm. o godz. 9 i pół do kościoła św. Rodziny i po nabożeństwie na cmentarz parafialny na Kulach. Na smutny ten obrzęd zapraszają znajomych i przyjaciół pozostali w neutralnym żalu

Żona, Oórka i Synowie.

Prasa warszawska o przesileniu.

Denuncjujące przesilenie znajduje niższe odzwierciedlenie w prasie warszawskiej. „Gazeta Warszawska” mówi: „Przetrywamy dłużej, niż niejednemu się wydaje.”

Jeżeli lewica mniema, że sdoła steryzować obóz narodowy, to się grubo myli. Żadne zapowiedzi jednolitego warszawskiego „strajku demonstracyjnego” nie osłabiają zgody zdecydowanej woli uczciwych i rozumnych żywiołów naszego społeczeństwa, przeciwnie, pobudzą je tylko do tem energiczniejszej obrony praworządności i zdrowia naszego życia państwowego. Każdy sumienny i przewidujący Polak woła dziś: Dość tego!”

„Rzeczpospolita” prof. Stroński: „Gdy wreszcie większość wyznała w Komisji Głównej na stanowisko prezydenta ministrów poła Wojciecha Korfante, którego wielkie zdolności i olbrzymie zasługi są czczone przez całe społeczeństwo, bo nawet najzaciętsi przeciwnicy w głębi duszy nie mogą ich nie uznawać, wówczas nie tylko poseł Korfanty wstrzymał się z przyjęciem sadania aż do przeprowadzenia rozmowy z p. Naczelnikiem Państwa, a przyjął po stwierdzeniu przeszeń, że zastrzeżenia nie dotyczą jego osoby, ale nadto, gdy p. Naczelnik Państwa po uchwale Komisji Głównej sapaowiedział swe ustąpienie, stronnictwa większość, raz jeszcze wstrzymując swą pracę, zwróciły się do p. Naczelnika Państwa o wyjaśnienie pobudek tej zapowiedzi.

I jakaż była odpowiedź?

P. Naczelnik Państwa odpowiedział, że nie godzi się na obowiązujący obecnie u nas stan prawny, ustalony tak zw. krótką konstytucją z dnia 20 lutego roku 1919, na podstawie której warunków i tylko na tej podstawie objął on swe stanowisko, oraz objasnił uchwałami sejmowymi z 16-go i 17-go sierpnia r. 1922,

a nie godzi się dlatego, że ten stan prawny zabezpiecza prawa Sejmu w tworsze niu Rządu, a p. Naczelnik Państwa chciałby tworzyć Rząd sam.

Jest to zatem niewątpliwie i poważny zatarg prawno-państwowy.

Po tajemniczym przebiegu dotychczasowego zatargu, cóżby przysiadł nagły przewrót prawno-państwowy? Niewiadomo. Wszystkie doświadczenia, bardzo pamiętne, pouczają, że to rozszerzenie samodzielności w jednym ręku nie dałoby niczego lepszego, niż stan obecny, a wzmogłoby poczucie niepewności w kraju i na granicach sąsiednich. Stronnictwa, mające zrozumienie odpowiedzialności politycznej, nie mogą żadną miarą tak skoczyć w ciemność.”

„Kurjer Warszawski”: „I w czem się ma wyrazić ta reakcja? Czy ogłoszą monarchję? Czy zniesie ustroj demokratyczny? Czy odwoła reformę rolną? Czy zaprowadzi 10-godzinny dzień roboczy?”

Żaden z tych krzykaczy, którzy dziś grzmia przeciw p. Korfantemu, nie potrafiłby w rozmowie szersze poufnej wymienił ani jednego punktu, na którym mogłaby się zahaczyć jego troska republikańsko-demokratyczna. Żaden z nich nie wierzy w głębi duszy w to, aby p. Korfanty chciał i mógł dokonać zamachu na którąkolwiek zdobycz demokratyczną w Polsce. Żaden z nich nie wyobraża sobie, aby długoletni działacz właśnie śląski mógł nie posiadać zrozumienia najzupełniej nowoczesnego dla potrzeb robotnika, aby spiskował przeciw wielecijanom, aby nie posiadał wstrętu do ideałów junkierskich i praktyk landratowskich. Nie! Ale jest jakaś tragiczna pułczyna anarchizmu polskiego, która dyktuje mniejszości sądząc rozpaczanego protestu, i jest jakaś okropna tradycja austriacka, która spekuluje na demagogję, i na zastraszenie.

PODPALACZKA.

Niezapręcznie pan Labrone jest dobrym, bardzo dobrym — zszepnęła smutno wdowa. — Mówią, że jest surowym, postępowanie jego zemną świadczy przeciwnie. W każdym jednak razie w jego to domu mój mąż śmierć znalazł. — Ten dom przyniósł mi nieszczęście, i gdyby nie wzgląd na biedne moje dzieci, nie przyjąłabym obowiązku, jaki mnie zmusza żyć w mieszkaniu, gdzie popłynęła krew biednego mojego Piotra.

— Trzeba się rzucić rozumem moja córko. Nie można żyć ciągle ze smutkiem. Jesteś młoda, piękna, bardzo nawet piękna; lada dzień znajdzie się chłopiec, który zapragnie ciebie poślubić.

— Nigdy! przenigdy! — zawołała Joanna Fortier z oddźwiękiem silnego postanowienia.

— Nie mów tego...

— Nigdy! — powtórzyła młoda kobieta.

— Nie mów, czas wszystko zmienić. W twoim wieku wlecznie się wdowa nie pozostaje.

— Ja wiem najlepiej — odpowiedziała Joanna — myśli zaprzatają mi głowę.

— Jakież to?

Twarz mówiącej zasępiła się na chwilę.

— Ach! — wyszepnęła — gdybym miała trochę pieniędzy... dwa lub trzy bilety po tysiąc franków.

— Cóżbyś robiła wtedy?

— Cobym robiła? — nagleż daremnie rzucić na wiatr słowa, gdy wiem że tych pieniędzy mieć nigdy nie będą. Zostanę w fabryce dopóki będę mogła, dla moich dzieci... Ufam w przyszłość, jeśli nie dla siebie, to dla nich.

— To dobrze, nadzieja daje odwagę.

Tu właścicielka sklepu podała Joannie napelnioną blaszankę.

— Przestrzegam cię, samknij to w szafie — wy-rzekła. Tym melcom nigdy dowierzać nie można.

— Bądź pani spokojna, nazbyt obawiam się po-zaru, abym nie miała być ostrożną w tym względzie.

— Do widzenia!

— Do widzenia.

Joanna sapaclwwszy wyszła ze sklepu. Juraś ba-wił się przeddrzwiami. Matka zawołała go.

Przybiegł na jej wezwanie ujawszy w rękę koni-ka, i pani Fortier z chłopczyną udała się ku Alfort-ville, do fabryki, gdzie była odwierną.

Właścicielka sklepu śledziła ją wzrokiem z daleka. Joanna sła z wolna prowadząc za rękę Jurasia wiodącego na sznurku swoją zabawkę.

Dzieci szczebiotało, zapytywało o coś matkę bez-ustannie, nie otrzymując jednakże od niej odpowiedzi.

Pogrążona w wspomnieniach nieszczęścia jakie ją okryło żalobą, młoda wdowa nie słyszała ptaszcęgo świągotu chłopczyny.

II.

Przytoczona powyżej rozmowa między dwiema ko-bietami, określa jasno położenie Joanny Fortier.

Młoda wdowa, jak wiemy, miała dwadzieścia sześć lat tylko. Pilna robotnica, wydoskonalona w syciu, zaślubiła dzielnego chłopca w dwudziestym drugim ro-ku życia, Piotra Fortier, mechanika maszynistę w fa-bryce pana Juliana Labrone.

Zmarł on przed kilkoma miesiącami skutkiem eksplozji parowego kotła, który to wybuch nastąpił przez jego własną nieostrożność, a raczej chwilowe rozstargnienie, drogo przypłacone życiem.

Pan Labrone, chcąc zapewnić przyszłość sierotom i wdowie, ofiarował jej miejsce dozorczyńni — odwiernej w fabryce. Przyjęła z wdzięcznością Joanna ów o-bowiązek dający jej możność wychowania dzieci. Lecz jak to słyszeliśmy w sklepie Maisons-Alfert, cierpiła ona w czasie swego pobytu w fabryce, gdzie wszystkie przypominało zgon tragiczny jej męża. Zdawało się jej iż opuściwszy Alfortville rzegna lub zmniejszy przy-

najmniej bolesne wspomnienia, jakie oblegały jej umysł w dzień bezustannie, a w nocy spadały sen z jej po-wiek.

Oddalił się jednak z Alfortville niepodobna było. Chodziło tu o utrzymanie życia dla niej i jej dzieci. Żaden rodzaj zycia nie byłby w stanie dostarczyć jej funduszy dorównujących tym, jakie dawał jej obo-wiązek w fabryce.

Właścicielka sklepu w Maisons-Alfort sądziła, że jest ambitną Joanną; myliła się jednak.

Jeżeli młoda wdowa pragnęła posiadać parę bile-tów tysiąc frankowych, nie było wskutek chciwości, le-nistwa, lub kokieterji, lecz w celu otworzenia sobie małego sklepu, i powiększenia go siłą pracy, wskutek pragnienia dobrobytu dla swoich dzieci, na których spo-azywały odtąd wszystkie jej myśli, cała jej tkliwość i wszelkie nadzieje.

Zbliżając się ku fabryce, Joanna myślała o tem wszystkim i dlatego to wesole szczebiotanie Jurasia nie dochodziło jej wcale.

Szła z wolna, jak powiedzieliśmy, smutna, ze spu-szczonemi oczyma, nie słysząc, nie wiedząc co się wko-ło niej dzieje. Nagle zatrzymała.

Jakiś głos po za nią wymówił jej imię. Ten głos wywarł na niej silne wrażenie; zmarszczyło jej się czo-ło, twarz zasępiła; nie obróciła się jednak po za sie-bie, i zamiast zwolnić kroku, prayspieszyła go żywiej.

— Zaczekajże pan Fortier — oswał się głos — wracam do fabryki, pójdziemy razem; pomogę ci nieść blaszankę, która ciężka się wydaje.

Juraś zwrócił się poznał mówiącego, i zatrzy-mał mimo wysiłków matki chcąc go uprowadzić.

— Mam! — zawołał — to nasz przejechał pan Garand, ten który mi dał tego pięknego konika.

Korzystając z chwili, oświadczył jąż chłopczyną nazwał panem Garand naderża, łącząc się z matką i synem.

Joanna mocno zmieszana, starała się zapanować nad sobą i pokryć wzruszenie. (d. c. n.)

Uroczystości śląskie w Katowicach.

Akt oddania G. Śląska.

(O własnego korespondenta „Kurjera Częstochowskiego”).

Katowice, 17. 7. W dn. 16 b.m. świętowano tu uroczystości wielki moment słacze nia przastarej dzielnicy piastowskiej.

O godz. 8 rano przybył specjalny pociąg z Warszawy, wiozący przedstawicieli rządu oraz gości warszawskich w liczbie około tysiąca.

Imieniem p. Naczelnika Państwa i rządu przybył min. spraw wewn. Antoni Kamiński, imieniem min. spraw wojsk. gen. Olszewski, dalej marszałek Sejmu Trampczyński, ministrowie Darowski, Ossowski, Marynowski, Chodźko iiani.

Na obszernej błonie odbyła się msza polowa. Odprawił ją wobec przedstawicieli rządu, delegacji i wojska usławione go w szeregach procesz katowicki ka. Kubina, Niealiczone merze głów ludzkich otaczało błonia.

Po obu stronach ołtarza majestatycznie i barwnie powiewały sztuki sztandarów rozmaitych organizacji, arzeszeń i delegacji z całej Polski.

Około ołtarza zasiadli: przedstawiciel rządu i Naczelnik Państwa, min. Kamiński, oraz przedstawiciele władz. Nawprost ołtarza na koniu, w otoczeniu sztabu siedział gen. Szeptycki dowódca wojsk górnośląskich, dzisiaj już jeden z najpopularniejszych tam ludzi, kierujący uroczystościami.

Po ukończeniu mszy św., w czasie której chóry śpiewały pieśni kościelne i

„Kurjera Częstochowskiego”), tak długo na ziemi śląskiej tłumione polskie pieśni patriotyczne z obcem nie woli przemówił od ołtarza do sgromadzonego ludu delegat biskupi z Wrocławia ka. prałat Kapiea.

Gdy umilkły potężne słowa kaznodziei, nastąpił najpiękniejszy i najdonioślejszego znaczenia akt dnia wczorajszego: akt oddania G. Śląska Polsce.

Na dokumencie złożyli podpisy: Antoni Kamiński przedstawiciel Naczelnika Państwa i Rządu, Wojciech Trampczyński marszałek Sejmu, Rymer wojewoda śląski.

Dolne podpisy położyli później w gmachu województwa wszyscy obecni ministrowie, wiceministrowie i uczestnicy delegacji.

Wręczając powyższy dokument min. Kamińskiemu, wojewoda Rymer wygłosił krótkie przemówienie w imieniu ludu śląskiego, poczem wręczył ministrowi dar górników symbolizujący z'om węgla jako znak widomy przyjęcia ziemi gornośląskiej. Była to zawiera kruszce cynku i żelaza wlezione w kształt orła polskiego.

Min. Kamiński, odbierając symboliczny węgiew, wygłosił w odpowiedzi na przemówienie wojewody Rymera mowę, poczem odbyła się defilada, przyjęcie u wojewody oraz przedstawienie galowe w miejscowym teatrze.

stawiciela Rady miejskiej odsłonięta została tablica z napisem: ul. Lubliniecka, następnie pochód udał się na ul. Centralną, gdzie odsłonięto tablicę z nazwą ul. Śląska.

Na placu Magistrackim przy dźwiękach „Jeszcze polska nie zginęła!” pochód rozwiązał się.

Ze starostwa. Starosta pow. częstochowskiego p. Kazimierz Kühn rozpoczął dn. 17 b. m. kilkutygodniowy urlop. Kierownictwo Starostwa objął zastępca starosty p. Józef Mokrzycki.

Depesza do wojewody Rymera.

Celem uczczenia chwili przyłączenia G. Śląska do Polski, Komitet obchodu wysłał do wojewody Rymera w Katowicach telegram treści następującej:

„Wojewoda Śląski Katowice”.

Złożywszy w holdzie wieńce na grobach poległych w powstaniu Śląskiem sy now Częstochowy. Zabrani na dźwiękzym nem nabożeństwie u stóp Królowej Korony Polskiej ślemy na Two ręce, dostojny panie Wojewodo, bratem Ślązakiem wyrazy naszej cześci miłości i jedności. Ku u pamiętnieniu naszej łączności z Wami o trzymały dziś dwie ulice naszego miasta nazwy Śląskiej i Lublinieckiej G. Śląsk nasz G. Śląsk niech żyje.

Komitet obchodu z Częstochowy”.
Osobisto. Jak nas informują, p. Stanisław Kaliniewicz b. wojsk. sędzia śledczy w Częstochowie, objął stanowisko administratora fabryki „Częstochowianka”.

Miljonówka № 1,189,088.
Numer powyższy wyciągnięto z kola w ostatnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premijowej, dnia 15 lipca.

Dla wygody lotników. Minist. kolei wydało polecenie dyrekcjom kolejowym, aby w razie zbytniego przepelnienia pociągów podmiejskich, przyczepiano do nich wagony zapasowe.

Urząd Zdrowia w Częstochowie podaje do wiadomości, że Ministerstwo zdrowia publicznego ustanowiło od dnia 1 lipca 1922 r. nową takse szpitalną w Państwowym Szpitalu dla psychicznie chorych w Tworkach w następującej wysokości: I klasa 3,000 mk., II klasa 2,000 mk., III klasa 1,000 mk.

Ujednolicenie ruchu kolejowego po drogach i ulicach. Dziennik Ustaw ogłasza rozporządzenie Ministra robót publicznych o wymianianiu i wyprzedzaniu na drogach publicznych.

Nowe rozporządzenie reguluje sprawę w ten sposób, że wszyscy, korzystający z dróg publicznych dla jazdy, wozenia, pędzenia lub prowadzenia

zwierząt, obowiązani są trzymać się prawej strony drogi (w kierunku jazdy). Przy wyprzedzaniu dążących w tym samym kierunku należy zbaczać na lewo.

Rozporządzenie to weszło już w życie z dniem ogłoszenia.

Nareszcie więc zaczniemy w Polsce chadzać prawem drogami, aby nietylko po gościnicach i ulicach, ale i w życiu!

Zniesienie kart pobytu. Z dn. dzisiejszym min. spraw wewnętrznych znosi całkowicie karty pobytu dla cudzoziemców, którzy posiadają paszporty awizowane przez konsulaty polski. Natomiast obowiązujące będą dla osób pozostałych, które nie mają polskiej przynależności państwowej.

Kurtuzja „Blagiera” krakowski dla P. P. S. W numerze „Ilustr. Kurjer Coda.” w rubryce „Z dnia” znajdujemy krytykę socjalistycznej „Gazety Robotniczej” wydawanej w Katowicach.

Krytyka ta odnosi się do heroidalnej polszczyzny, jakiej używa wspomniana gazeta.

Słusznie, lecz w tem wszystkiemu uderza nas przedewszystkiem ten, jaki krytyk przybrał wobec tej gazety socjalistycznej. Krytyka jest tu raczej przymila niem się do niefernegoodzieska socjalistycznemu ogarowi. Niedawno te jeszcze czasy, kiedy socjaliści krakowscy zdemolowali redakcję „Kurjera Codziennego”, za łgarstwo i paszkwile jakie pismidło to wygłaszało. Wtedy cokolwiek inne zdanie rozpowszechniało to pismko humbugu i reklamy. Wtedy nie sympatyzowało z ruchem socjalistycznym.

Słowa takie „nie byłem nigdy socjalistą” i następnie „nie byłem także nigdy wrogo usposobiony dla ruchu socjalnego” przemawiają same za siebie.

Czegóż się nie robi dla interesu.

Obrzymi pożar lasów.

W tych dniach wybuchł pożar w lesie, stanowiącym własność p. Grabowskiego w miejscowości Rączki. W ciągu 2-eh godzin spłonęło 60 morgów lasu, w tem masa sągów, poręba i stopy gałązkowego drzewa.

Przybyła Straże ogniowe: z Przedborza, Dobromierza i Wleigomłynów. Dzięki wysiłkom Straży opanowano rozszalały żywioł, który w pewnych momentach przedstawiał morze ognia. Straty obrzymie. Przyczyna pożaru nie wiadoma.

Pracownia Gorsetów

p. f. „Józefa”

III-cia Aleja 54 (parter)

poleca duży wybór gorsetów higienicznych, pasów brzusznych najnowszej systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, biustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstarunki z własnych i powierzonych materiałów, również reparacje, pranie i przefasonowywanie. Ceny zniżone.

Krwawa walka policji z bandytami

Tragiczne sceny na parowcu w przystani Płockiej. Zabicie policjanta i odwaga komendanta policji Płockiej.

Na statku udającym się onegdaj z Warszawy do Płocka znajdował się komendant policji płockiej p. Popławski.

Gdy statek odbił od przystani, do komendanta policji zbliżyła się służąca z bufetu, komunikując, iż ma złe przeczucie, jedzie bowiem bankier Szemnic z Płocka, ma dużą paczkę pieniędzy, jak się okazało później, kilkanaście milionów marek, a tuż koło niego widać kręcą się jaosy podejrzani ludzie. Zamówili dla siebie kajatę na cztery osoby, wybierają co najdroższe rzeczy z bufetu, a wygląd ich budzi odrazę.

Komendant Popławski począł obserwować wskazane osoby, a gdy statek rano dobił do przystani w Płocku, wezwał do siebie oczekującego na statek posterunkowego Pawła Bożka poczem zatrzymał dwóch pasażerów, którzy śpiesznie gotowali się do wyjścia.

Zatrzymani zostali przeprowadzeni do pokoiku, gdzie mieści się kasa. Obydwaj począli głośno protestować. Są spokojny-

XI ZAPOWIEDŹ!!

Nie kupuj przedtem dopóki się nie przekonasz, że najtaniej i najlepiej

nabyć możesz konfekcyjedamską i męską

w firmie

H. SIELCER i S-ka

3 I Aleja Nr. 11 — Telefon 149.

gdzie na składzie znajdziesz bogaty wybór ubrań męskich

od 18.000 do 45.000 mk., palt męskich od mk. 18.000 do 35.000, palt damskich od 10.000 do 50.000, kosztjumów damskich od 30.000 do 60.000 marek.

mi kupcami, jeden z nich nazywa się Świerczewski, drugi Rutkowski.

— Znają nas wszyscy kupcy w Warszawie i Płocku, cieszymy się doskonałą opinią, jakim prawem nas aresztują? — wolali z oburzeniem.

Komendant policji płockiej kazał posterunkowemu zrewidować „kupa Świerczewskiego”, sam zaś z rewolwerem w rękę pilnował drugiego, który podał, że nazywa się Rutkowski.

— Niech pan nie denerwuje mnie łufą—powtarzał ciągle Rutkowski.

Po chwili posterunkowy wydobyl z kieszeni rewidowanego latarkę elektryczną o podejrzanym kształcie i zwrócił na ten przedmiot uwagę komendanta. W tym momencie, korzystając z chwilowo odwróconej uwagi komendanta, Rutkowski błyskawicznym ruchem wyjął z tylnej kieszeni rewolwer i dał w stronę pilnującego pięć strzałów. Szósty strzał skierował bandyta w posterunkowego Bożka.

Kule przebiły piaszcz komendanta policji, a jedna z nich trafiła w złotą dewizkę na piersiach. Znalazszy opór, zmieniła kierunek, nie wyrządzając, jak i poprzednie, żadnej szkody.

Posterunkowy Bożek natomiast trafiony w pierś, padł na ziemię.

Bandyci rzucili się do ucieczki, każdy w inną stronę. Za Rutkowskim pobiegł komendant Popławski. Pogoni trwała czas dłuższy, przyozem z obu stron strzelano zawzięcie.

Uciekający wpadł na strażnika więziennego, który uderzył go kolbą karabinu w głowę. Bandyta biegł jednak dalej.

Wówczas strażnik zmierzył z karabinu, trafiając uciekającego w prawą stronę. Kula wyrwała część mięsa i kości.

Przy ranym bandycie zaleziono dowody osobiste na nazwisko Władysława Rutkowskiego, a długi na Wilhelma Bulenicza, i legitymację oficerską Władysława Siewierskiego.

Gdy na drugi dzień przybył do Płocka naczelnik Urzędu śledczego miasta Warszawy, p. Ludwik Kurnstowski, odrazu rozpoznał w ranym opryszku znanego dobrze policji bandytę Władysława Klaka.

Uciekł on swego czasu z więzienia przy ul. Dzielnej, następnie brał udział w napadzie na dwór w Sinołce, wrzeszcie kierował napaadem na dwór M. hr. Zamoyskiego w Starej Wsi.

W ubraniu kerszta bandytów znalaziono dwa rewolwery, masę nabożów, a następnie złote przedmioty z rabunku dworu hr. Zamoyskiego, jak złoty zegarek, dwa wisioriki i złota papierońnica, tudzież w złotej oprawie obrazek Matki Bożkiej z napisem: „Na pamiątkę chrztu Tomasa hr. Zamoyskiego”.

Za drugim bandytą, przy którym pod czas rewizji znalaziono dowód osobisty na nazwisko Leonarda Turczyńskiego, po ścis trwał w dalszym ciągu. Podczas strzelaniny na przystani została ranna w udźona sierżanta, a jednemu z kupców żydowskich przestrzelono kapelusze.

TEATR ODEON

ul. Panny Marji № 27.

Program od niedzieli dn. 16 go
do czwartku dn. 20 Lipca b.r.

Dziś! ULUBIENICA PUBLICZNOŚCI! UROCZA I NIEZRÓWNANA Dziś!

HENNY PORTEN p. t. ŻONA

Wystąpi w swej ostatniej kreacji

Wstrząsający dramat życiowy w 6-ciu aktach.

Osoby: Hrabia. — Kasztelan zamku. — Jego żona. — Nora ich wnuczka.

Młody malarz. — Stary malarz. — Antykwaryusz.

W roli NORY: **HENNY PORTEN.** — W roli hrabiego: **ALBERT BASSERMAN.**

KINO „NOWY”

Program od niedzieli 16 do
środy 19 lipca włącznie.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone.

Śmiech. Śmiech. Śmiech.

„SYNALEK PASKARZA się ŻENI”

Farsa w 5-ciu aktach.

— A n o n s i —
W następnym pro-
gramie: Wspaniały
film historyczny
„Król Edyp”
oparty na intrygach
starożytnej Grecji.

Nad
programi
Ach, czyje
to dziecko?
Komedja.

Ważne dla Panów!

W firmie

„Bławat”

I Aleja 14 (dom p. Frankego)

rozpoczęła się wyprzedaż kurtów mę-
skich na garnitury, spodnie i palta
po cenach najniższych.

Świeżo nadeszły na sezon let-
ni: zefiry, kretony, satyny, musliny,
batysty, etaminy we wszystkich ko-
lorach i desenjach. Wielki wybór je-
dwabin i trykotin.

Najporczywszy

Ból głowy i migrenę

usuwają proszki z kogutkiem

„MIGRENO NERWOSIN”

Sprzedają wszystkie apteki i składy
apteczne.

Każdy Oszczędza

kto stale robi swe zakupy u

J. RZAŚIŃSKIEGO

w Częstochowie Kościuszki 19 a

poleca: trykotiny, jedwabie gładkie i de-
seniowe, wszelkie towary do wypraw
ślubnych, cze-su-cza i alpaga marynarko-
wa, korthy, materiały roletowe, płaszcze i
ręczniki kąpielowe oraz inne sezo-
nowe nowości.

Każdy się może przekonać!

Lecznica Lekarsko-Dentystyczna

i Laboratorium zębów sztucznych

Lekarzy-dentystów

ARTURA BRONIATOWSKIEGO

i MARKA GRÜNA

Częstochowa

ul. Panny Marji

(I Aleja) Nr. 8.

Przyjmują codziennie od 9-jej rano do 7 wiecz.

Za 7000 Mk. na ubranie mę-
całe z dobrego kordu

Za 3.000 Mk. na całą damską
suknię

można nabyć w znanej firmie

J. Dawidowicz i S-ka

i Aleja 7, Tel. 74.

Tamże nabyć można korthy, bostony,
szewioty, wełniane i bawełniane mater-
jały oraz płótna. Nie wierzyć reklamom,
lecz przyjdźcie i przekonajcie się.

Sprzedają hurtowa i detaliczna.

ODCISKI

brodawki i skórę
zgrubiałą na pode-
szwach bezpowrotnie
i bez bólu usuwa

wyrób Labor. Farmac. „AP. KOWALSKI” w Warszawie Miodowa 5
Sprzedają wszystkie apteki i składy apteczne.

„KLAWIOL”

Gabinet Rentgenowski

Dr. Arnold Bram

Częstochowa, Kościuszki № 1.

Telefon № 450.

Zródło Polskie Jana Radziejewskiego

Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego.
polecą towary bławatne, konfekcyjne z fabryki
„Częstochowianka” po cenach fabrycznych, go-
towe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wy-
prawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów
i pończoch.

Najlepsze źródło taniego kupna!
Zwracać uwagę na adres!

Ciekawa nowina dla wszystkich!

Niniejszym podaję do wiadomości Sz.
Klijenteli m. Częstochowy i okolicy, iż
został otworzony **Magazyn Obuwia**
pod firmą

M. BERMANA

I Aleja 8 sklep w podwórzu prawa strona.
Posiadam na składzie w wielkim wybo-
rze najnowsze fasony t. j. prunelki, la-
kierki, płócienne jak również męskie i
dziecinne. Przyjmuję obstarunki i wyko-
nywam w ciągu 48 godzin.

Uwaga! Ceny konkurencyjne.

Wielka wyprzedaż!

letniego płóciennego obuwia: bia-
łe, szare, prunelowe, męskie, dam-
skie i dziecięce, oraz sandały w
wielkim wyborze po cenie bardzo
niskiej

w magazynie

A. Szybelmana

I-sza Aleja Nr. 10.

Posiadam również na składzie la-
kierki i reniferowe najnowsze wy-
dłużone fasony damskie i męskie
szare i brązowe.

Zapamiętajcie adres!

A. SZYBELMAN I Aleja № 10

DOKTOR

PAWEŁ BRONIATOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po pol.
Panie od 12—1 w południe.

Wielki wybór

majątków, folwarków, gospodarstw miejskich
ziemskich, oraz domów mieszkalnych ze
kładami (interesami), przedsiębiorstwo budo-
wlane, mleczarnie poleca po niskich cenach.
A. Kedmann, Toruń,
Franciszkańska 20.

Majątki

rolne, objekta przemysłowe i handlowe stale
w dużym wyborze do nabycia
Mieczysław Firyn,
Toruń, Sukienicza 8
Telef. 335.

Lekarz dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-jej rano do 1 po poł
od 2—7 wiecz, Telefon 250.

GOSPODYNI

Osoba inteligentna poszukuje zajęcia,
w mieście lub na wsi jako gospodyni,
znająca się dobrze na wiejskim i miej-
skim gospodarstwie. Długoletnia prak-
tyka. Posiada chlubne świadectwa.
Oferty w Redakcji „Kurjera” pod S. K.

WAŻNE DLA PAŃ!

Baczność!

MAGAZYN

F. RUSSOCKIEJ

I Aleja № 9.

Poleca na Sezon letni Batysty
Etaminy, Satyny tureckie na
podszewki adamaszki, Ga-
bardiny, Szewioty, Bosto-
ny, Frótee, wełniane mu-
szliny. Ostatnia No-
wość. W wielkim
wyborze firanki,
prześcieradła,
obrusy, kol-
dry, kapy.

i t. p.

BACZNOŚCI!

Również roboty ręczne akład rysowniczy.

Zgubione papiery demobilizacyj-
ne r. 1902 na imię E-
dwara Pardela zamieszkałego w Zawierciu.

Zgubione kartę powołania 1889
r. na imię Stanisława
Jarosa zamieszkałego w Zawierciu.

2 pokoje, kuchnia, umeblowa-
nie zaraz sprzeda biu-
ro „Renoma” Kościuszki 11.

Zgubiono kartę zwolnienia wy-
daną przez Komisję pe-
borową w Wieluniu Piotrowi Gania.

Potrzebny solidny pomocnik
do apteki. Oferty
przesyłać: Apteka Burchacińskiego w Wie-
luniu.

Aptekę w Ł pusznie - Kieleckiem
sprzedam. Cena przystępna.
Warunki na miejscu.

Do sprzedania garnitu-
rec mebli
Aleja II Nr. 41. Wiadomość u stróża.

Maliny wyborowe. Wiadomość: ul.
Humbertowska 16.

Baczność! Eleg. kompl. nowe
urządzenie kuchen-
(nieb.) za 40,000 mk., stara wielka szafa ku-
chenna (odrob. nieb.) za 16,000 mk., nowy stół
kuchenny i krzesła z ramą, stół biały za jmk.
16,000 zaraz na sprzedaż. P. Steffek, Toruń,
Podgórna 29.

Różne sity, rafy, siatki druciane, tka-
ne i kręcone na ogrodzenia do
parkanów, bufetów i okien wyrobła Władysław
Scibirowski, Rynek Wieluński 32, telefon 324.

Potrzebny Student — politech-
nik znający wyż-
szą matematykę i mechanikę, Ziłona 33. Za-
stać można od 10—12.